
Vallás és művészet

A Magyar Művészet decemberi száma a vallás(ok) és a művészet(ek) kapcsolatát, valamint az ünnepek közösségformáló szerepét és kultúratörténeti sajátosságait elemzi. A tanulmányok többsége – melyeknek alaphangját a nyelvtudós Tolcsvai Nagy Gábor esszéje adja meg – az első, kisebbik hányada az utóbbi problémakörhöz kapcsolódik.*

Szerzőink közül többen is (Korpics Márta, M. Tóth Géza, Lőrincz Zoltán, Rácsok Gabriella, Békési Sándor, Béres István) azt vizsgálják, hogyan képesek tudatosítani a művészeti alkotások azokat a spirituális szükségleteket, amelyek végső soron csak a vallási tapasztalatban, a hitélményben elégülhetnek ki. Ez a megközelítés egyfelől az ún. tudományos és a teológiai esztétika fogalmi apparátusának és módszertanának elvi/elméleti alapjaira kérdez rá, másfelől (Papp Ágnes Klára, Parlagi Gáspár, Jankovics Marcell, Balogh Csaba írásaiban, illetőleg Szőnyiné Szerző Katalinnak Marton Évával folytatott beszélgetésében) lehetőséget kínál a vallásos ihletésű művészeti alkotások művelődés- és kultúratörténeti hatásának vizsgálatára is. A konkrét műveket és azok hatástörténetét elemző dolgozatok esztétikatörténeti kontextusba ágyazódnak (Vassányi Miklós és Kulin Ferenc esszéin kívül lásd a Klasszikusok és kortársak a vallások és a művészetek kapcsolatáról című szöveggyűjteményt), és két fontos tudományos munkáról szóló könyvismertetéssel egészülnek ki (Küllös Imola, Kulin Veronika recenziói).

Az ünnep, az ünneplés fogalmának részint lélektani, részint társadalom- és politikatörténeti szempontú elemzései (Farkas Ádám, Jankovics Marcell, Szász Zsolt, Bogárdi Szabó István) nem kapcsolódnak szorosan kötetünk törzsanyagához, a jelenkori kultúránk szervezeti betegségeit megmutató látteleitek azonban ugyanazon értékszemlélet jegyében fogalmazódtak meg, mint a vallás(ok) és a művészet(ek) kapcsolatáról szóló értekezések.

Kulin Ferenc

* Előző számunkban már közöltünk négy olyan tanulmányt (Kovács Imre, Cseppentő Krisztina, Németh István, Hárdi István), amely a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karának az ez év májusában rendezett *Vallás és művészet* című konferenciájára készült, és ezúttal három újabb előadás (Korpics Márta: *A Kálvária mint művészeti alkotás*, Rácsok Gabriella: *Isten csendjéről*. Film és teológia párbeszéde, M. Tóth Géza: *Operaelőadás és istentisztelet: Bach Máté-passiója az Operaházban*) szövegének közlésével hívjuk fel olvasóink figyelmét a konferencia teljesebb anyagát publikáló, a közeljövőben megjelenő önálló tanulmánykötetre.